

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ
Vedic Literature of Ancient India

ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ ବାଜସନେୟୀ ମାଧ୍ୟନ୍ଦିନ ସଂହିତା

(शुक्ल यजुर्वेद - वाजसनेयी माध्यन्दिन संहिता)
(Shukla Yajurveda - Vaajasaneyi Maadhyandina Samhitaa)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦନା

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିଷଦ,

ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ସେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋତାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ବୈଦିକ ଅଧ୍ୟାୟ

॥ ଅଥଃ ଷୋଡଶୋଧ୍ୟାୟଃ ॥

ନମସ୍ତେ ରୁଦ୍ର ମନ୍ୟବ ଉତୋ ତ ଇଷବେ ନମଃ ।
ବାହୁଭ୍ୟାମୁତ ତେ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ୟା ତେ ରୁଦ୍ର ଶିବା ତନୁରଘୋରାଽପାପକାଶିନୀ ।
ତୟା ନସ୍ତନ୍ତା ଶକ୍ତମୟା ଗିରିଶକ୍ରାନ୍ତି ଚାକଶୀହି ॥ ୨ ॥

ୟାମିଷ୍ଠଂ ଗିରିଶକ୍ତ ହସ୍ତେ ବିଭର୍ଷ୍ୟସ୍ତବେ ।
ଶିବାଂ ଗିରିତ୍ର ତାଂ କୁରୁ ମା ହିଃସୀଃ ପୁରୁଷଂ ଜଗତ୍ ॥ ୩ ॥

ଶିବେନ ବଚସା ତ୍ୱା ଗିରିଶାକ୍ତା ବଦାମସି ।
ୟଥା ନଃ ସର୍ବମିଜ୍ଜଗଦୟନ୍ତୁଃ ସୁମନା ଅସତ୍ ॥ ୪ ॥

ଅଧ୍ୟାବୋଚଦଧିବକ୍ତା ପ୍ରଥମୋ ଦୈବ୍ୟୋ ଭିଷକ୍ ।
ଅହ୍ନୀଶ୍ଚ ସର୍ବାଞ୍ଜିନ୍ୟୟନ୍ତୁସର୍ବାଶ୍ଚ ଯାତୁଧାନ୍ୟୋଽଧରାତୀଃ ପରା ସୁବ ॥ ୫ ॥

ଅସୌ ଯସ୍ତାମ୍ନୋ ଅରୁଣ ଉତ ବଭ୍ରୁଃ ସୁମଙ୍ଗଲଃ ।
ୟେ ଚୈନଃ ରୁଦ୍ରା ଅଭିତୋ ଦିକ୍ଷୁ ଶ୍ରୀତାଃ ସହସ୍ରଶୋଽବୈଷାଃ ହେତ ଇମହେ ॥ ୬ ॥

ଅସୌ ଯୋଽବସର୍ପତି ନୀଲଗ୍ରୀବୋ ବିଲୋହିତଃ ।
ଉଡୈନଂ ଗୋପା ଅଦୃଶନ୍ନଦୃଶନ୍ନୁଦହାର୍ଯ୍ୟଃ ସ ଦୃଷ୍ଟୋ ମୃତୟାତି ନଃ ॥ ୭ ॥

ନମୋଽସ୍ତୁ ନୀଲଗ୍ରୀବାୟ ସହସ୍ରାକ୍ଷାୟ ମୀତୁଷେ ।
ଅଥୋ ଯେ ଅସ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱାନୋଽହଂ ତେଭ୍ୟୋଽକରଂ ନମଃ ॥ ୮ ॥

ପ୍ରମୁଖି ଧନ୍ବନସ୍ତୁମୁଦୟୋରାତ୍ମୋର୍ଜ୍ୟାମ୍ ।
ୟାଶ୍ଚ ତେ ହସ୍ତ ଇଷବଃ ପରା ତା ଭଗବୋ ବପ ॥ ୯ ॥

ବିଜ୍ୟଂ ଧନୁଃ କପର୍ଦିନୋ ବିଶଲ୍ୟା ବାଶବାଁଃ ଉତ ।
ଅନେଶନ୍ନସ୍ୟ ଯା ଇଷବ ଆତୁରସ୍ୟ ନିଷଙ୍ଗଧିଃ ॥ ୧୦ ॥

ୟା ତେ ହେତିର୍ମାତୁଷ୍ଟମ ହସ୍ତେ ବଭୁବ ତେ ଧନୁଃ ।
ତୟାଃସ୍ଥାନିଶ୍ଚତସ୍ତମୟସ୍ଥୟା ପରି ଭୁଜ ॥ ୧୧ ॥

ପରି ତେ ଧନ୍ବନୋ ହେତିରସ୍ଥାନୁଶକ୍ତୁ ବିଶ୍ବତଃ ।
ଅଥୋ ଯ ଇଷୁଧିସ୍ତବାରେ ଅସ୍ଥନ୍ତି ଧେହି ତମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅବତତ୍ୟ ଧନୁଷ୍ଠଃ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ଶତେଷୁଧେ ।
ନିଶୀର୍ଯ୍ୟ ଶଲ୍ୟାନାଂ ମୁଖା ଶିବୋ ନଃ ସୁମନା ଭବ ॥ ୧୩ ॥

ନମସ୍ତୁ ଆୟୁଧାୟାନାତତାୟ ପୃଷ୍ଠବେ ।
ଭଭାଭ୍ୟାମୁତ ତେ ନମୋ ବାହୁଭ୍ୟାଂ ତବ ଧନ୍ବନେ ॥ ୧୪ ॥

ମା ନୋ ମହାନ୍ତମୁତ ମା ନୋ ଅର୍ଭକଂ ମା ନ ଉକ୍ଷନ୍ତମୁତ ମା ନ ଉକ୍ଷିତମ୍ ।
ମା ନୋ ବଧୀଃ ପିତରଂ ମୋତ ମାତରଂ ମା ନଃ ପ୍ରିୟାସ୍ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ର ରୀରିଷଃ ॥ ୧୫ ॥

ମା ନସ୍ତ୍ରୋକେ ତନୟେ ମା ନ ଆୟୁଷି ମା ନୋ ଗୋଷୁ ମା ନୋ ଅଶ୍ବେଷୁ ରୀରିଷଃ ।
ମା ନୋ ବୀରାନ୍ ରୁଦ୍ର ଭାମିନୋ ବଧୀର୍ହବିଷ୍ଣୁକ୍ତଃ ସଦମିତ୍ ତ୍ବା ହବାମହେ ॥ ୧୬ ॥

ନମୋ ହିରଣ୍ୟବାହବେ ସେନାନ୍ୟ ଦିଶାଂ ତ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ବୃକ୍ଷେଭ୍ୟା
ହରିକେଶେଭ୍ୟଃ ପଶୁନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମଃ ଶଷ୍ପିଞ୍ଜରାୟ ତ୍ରିଷୀମତେ ପଥୀନାଂ ପତୟେ
ନମୋ ନମୋ ହରିକେଶାୟୋପବୀତିନେ ପୁଷ୍ଟାନାଂ ପତୟେ ନମଃ || ୧୬ ||

ନମୋ ବହୁଶାୟ ବ୍ୟାଧିନେ ଝନାନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ଭବସ୍ୟ ହେତୈଃ ଜଗତାଂ ପତୟେ
ନମୋ ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟାତତାୟିନେ କ୍ଷେତ୍ରାଣାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମଃ ସୁତାୟାହତୈଃ ବନାନାଂ
ପତୟେ ନମଃ || ୧୮ ||

ନମୋ ରୋହିତାୟ ସ୍ଥପତୟେ ବୃକ୍ଷାଣାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ଭୁବନ୍ତୟେ
ବାରିବସ୍ତୃତାୟୈଷଧୀନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ମନ୍ତ୍ରିଣେ ବାଣିଜାୟ କକ୍ଷାଣାଂ
ପତୟେ ନମୋ ନମ ଉଚ୍ଚୈର୍ଦୌଷାୟାକ୍ରନ୍ଦୟତେ ପତୀନାଂ ପତୟେ ନମଃ || ୧୯ ||

ନମଃ କୃତ୍ତ୍ୱାୟତୟା ଧାବତେ ସତୃନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମଃ ସହମାନାୟ ନିବ୍ୟାଧିନ
ଆବ୍ୟାଧିନୀନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ନିଷଙ୍ଗିଣେ କକୁଭାୟ ସ୍ତେନାନାଂ ପତୟେ ନମୋ
ନମୋ ନିତେରବେ ପରିଚରାୟାରଣ୍ୟାନାଂ ପତୟେ ନମଃ || ୨୦ ||

ନମୋ ବଞ୍ଚିତେ ପରିବଞ୍ଚିତେ ସ୍ତ୍ରୀୟାନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମୋ ନିଷଙ୍ଗିଣ ଇଷୁଧିମତେ
ତସ୍କରାଣାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମଃ ସୃକାୟିଭ୍ୟା ଜିଘାଞ୍ଚସଦ୍-ଭ୍ୟା ମୁଷ୍ଟତାଂ ପତୟେ
ନମୋ ନମୋଽସିମଦ୍-ଭ୍ୟା ନକ୍ତଞ୍ଚିରଦ୍-ଭ୍ୟା ବିକୃତ୍ତାନାଂ ପତୟେ ନମଃ || ୨୧ ||

ନମ ଉଷ୍ଣୀଷିଣେ ଗିରିଚରାୟ କୁଲୁଞ୍ଚାନାଂ ପତୟେ ନମୋ ନମ ଇଷୁମଦ୍-ଭ୍ୟା ଧନ୍ଦାୟିଭ୍ୟଶ୍ଚ
ବୋ ନମୋ ନମ ଆତନ୍ଦାନେଭ୍ୟଃ ପ୍ରତିଦଧାନେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମ ଆୟକ୍ତଦ୍-ଭ୍ୟା
ଽସ୍ୟଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୨ ||

ନମୋ ବିସୃଜଦ୍-ଭ୍ୟା ବିଧ୍ୟଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମଃ ସ୍ୱପଦ୍-ଭ୍ୟା
ଜାଗ୍ରଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମଃ ଶୟାନେଭ୍ୟ ଆସୀନେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ
ନମୋ ନମସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟଦ୍-ଭ୍ୟା ଧାବଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୩ ||

ନମଃ ସଭାଭ୍ୟଃ ସଭାପତିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋଃଶ୍ରେଷ୍ଠେୟା ଶ୍ରେଷ୍ଠତିଭ୍ୟଶ୍ଚ
ବୋ ନମୋ ନମ ଆବ୍ୟାଧିନୀଭେୟା ବିବିଧ୍ୟନ୍ତୀଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମ
ଉଗଶାଭ୍ୟସ୍ତୁଷହତୀଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୪ ||

ନମୋ ଗଣେଭେୟା ଗଣପତିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋ ବ୍ରାତେଭେୟା
ବ୍ରାତପତିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋ ଗୃହେଭେୟା ଗୃହପତିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ
ନମୋ ନମୋ ବିରୂପେଭେୟା ବିଶ୍ୱରୂପେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୫ ||

ନମଃ ସେନାଭ୍ୟଃ ସେନାନିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋ ରଥିଭେୟା
ଅରତେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମଃ କ୍ଷତ୍ରୁଭ୍ୟଃ ସଂଗ୍ରହୀତୃଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ
ନମୋ ନମୋ ମହଦ୍-ଭେୟା ଅର୍ଭକେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୬ ||

ନମସ୍ତକ୍ଷେଭେୟା ରଥକାରେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମଃ କୁଳାଲେଭ୍ୟଃ
କୁର୍ମାରେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋ ନିଷାଦେଭ୍ୟଃ ପୁଞ୍ଜିଷ୍ଠେଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ
ନମୋ ନମଃ ଶୂନିଭେୟା ମୃଗୟୁଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ || ୨୭ ||

ନମଃ ଶୂଭ୍ୟଃ ଶୂପତିଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମୋ ନମୋ ଭବାୟ ଚ ରୁଦ୍ରାୟ ଚ ନମଃ ଶର୍ବାୟ ଚ
ପଶୁପତୟେ ଚ ନମୋ ନୀଲଗ୍ରୀବାୟ ଚ ଶିତିକଣ୍ଠାୟ ଚ || ୨୮ ||

ନମଃ କପର୍ଦ୍ଦିନେ ଚ ବ୍ୟାଘ୍ରକେଶାୟ ଚ ନମଃ ସହସ୍ରାକ୍ଷାୟ ଚ ଶତଧନୁନେ ଚ ନମୋ ଗିରିଶୟାୟ
ଚ ଶିପିବିଷ୍ଣାୟ ଚ ନମୋ ମୀତୁଷ୍ଟମାୟ ଚେଷୁମତେ ଚ || ୨୯ ||

ନମୋ ହସ୍ତାୟ ଚ ବାମନାୟ ଚ ନମୋ ବୃହତେ ଚ ବର୍ଷାୟସେ ଚ ନମୋ ବୃଦ୍ଧାୟ ଚ ସବୃଧେ
ଚ ନମୋଃଶ୍ରୀୟାୟ ଚ ପ୍ରଥମାୟ ଚ || ୩୦ ||

ନମ ଆଶବେ ଚାଜିରାୟ ଚ ନମଃ ଶୀଘ୍ରାୟ ଚ ଶୀଘ୍ରାୟ ଚ ନମ ଉର୍ମ୍ୟାୟ ଚାବସ୍ତ୍ରନ୍ୟାୟ ଚ
ନମୋ ନାଦେୟାୟ ଚ ଦ୍ଵୀପ୍ୟାୟ ଚ || ୩୧ ||

ନମୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାୟ ଚ କନିଷ୍ଠାୟ ଚ ନମଃ ପୂର୍ବଜାୟ ଚାପରଜାୟ ଚ
ନମୋ ମଧ୍ୟମାୟ ଚାପଗଲ୍ଭାୟ ଚ ନମୋ ଜଘନ୍ୟାୟ ଚ ବୁଧ୍ନାୟ ଚ || ୩୨ ||

ନମଃ ସୋଭ୍ୟାୟ ଚ ପ୍ରତିସର୍ଯ୍ୟାୟ ଚ ନମୋ ଯୁମ୍ୟାୟ ଚ କ୍ଷେମ୍ୟାୟ ଚ
ନମଃ ଶ୍ଳୋକ୍ୟାୟ ଚାବସାନ୍ୟାୟ ଚ ନମ ଉର୍ବର୍ଯ୍ୟାୟ ଚ ଖଲ୍ୟାୟ ଚ || ୩୩ ||

ନମୋ ବନ୍ୟାୟ ଚ କକ୍ଷ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ ଶ୍ରବାୟ ଚ ପ୍ରତିଶ୍ରବାୟ ଚ
ନମ ଆଶୁଷେଶାୟ ଚାଶୁରଥାୟ ଚ ନମଃ ଶୂରାୟ ଚାବଭେଦିନେ ଚ || ୩୪ ||

ନମୋ ବିକ୍ଳିନେ ଚ କବଚିନେ ଚ ନମୋ ବର୍ମଶେ ଚ ବରୁଧିନେ ଚ
ନମଃ ଶୁଭାୟ ଚ ଶୁଭସେନାୟ ଚ ନମୋ ଦୁରୁଭ୍ୟାୟ ଚାହନନ୍ୟାୟ ଚ || ୩୫ ||

ନମୋ ଧୃଷ୍ଟବେ ଚ ପ୍ରମୃଶାୟ ଚ ନମୋ ନିଷଙ୍ଗିଣେ ଚେଷୁଧିମତେ ଚ
ନମସ୍ତ୍ରୀକ୍ଷେଷବେ ଚାୟୁଧିନେ ଚ ନମଃ ସ୍ଵାୟୁଧାୟ ଚ ସୁଧନ୍ଦନେ ଚ || ୩୬ ||

ନମଃ ସୁତ୍ୟାୟ ଚ ପଥ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ କାଟ୍ୟାୟ ଚ ନୀପ୍ୟାୟ ଚ
ନମଃ କୁଲ୍ୟାୟ ଚ ସରସ୍ୟାୟ ଚ ନମୋ ନାଦେୟାୟ ଚ ବୈଶନ୍ତାୟ ଚ || ୩୭ ||

ନମଃ କୂପ୍ୟାୟ ଚାବଟ୍ୟାୟ ଚ ନମୋ ବୀପ୍ର୍ୟାୟ ଚାତପ୍ୟାୟ ଚ
ନମୋ ମେଘ୍ୟାୟ ଚ ଚ ବିଦ୍ୟୁତ୍ୟାୟ ଚ ନମୋ ବର୍ଷ୍ୟାୟ ଚାବର୍ଷ୍ୟାୟ ଚ || ୩୮ ||

ନମୋ ବାତ୍ୟାୟ ଚ ରେଷ୍ମାୟ ଚ ନମୋ ବାସ୍ତବ୍ୟାୟ ଚ ବାସ୍ତୁପାୟ ଚ
ନମଃ ସୋମାୟ ଚ ରୁଦ୍ରାୟ ଚ ନମସ୍ତ୍ରାଗ୍ରାୟ ଚାରୁଶାୟ ଚ || ୩୯ ||

ନମଃ ଶଙ୍ଖାବେ ଚ ପଶୁପତୟେ ଚ ନମ ଉଗ୍ରାୟ ଚ ଭୀମାୟ ଚ
ନମୋଽଗ୍ରେବଧାୟ ଚ ଦୁରେବଧାୟ ଚ ନମୋ ହନ୍ତେ ଚ ହନୀୟସେ ଚ
ନମୋ ବୃକ୍ଷେଭ୍ୟା ହରିକେଶେଭ୍ୟା ନମସ୍ତାରାୟ || ୪୦ ||

ନମଃ ଶମ୍ଭବାୟ ଚ ମୟୋଭବାୟ ଚ ନମଃ ଶଙ୍ଖରାୟ ଚ
ମୟସ୍କରାୟ ଚ ନମଃ ଶିବାୟ ଚ ଶିବତରାୟ ଚ || ୪୧ ||

ନମଃ ପାର୍ଯ୍ୟାୟ ଚାବାର୍ଯ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ ପ୍ରତରଣାୟ ଚୋଉରଣାୟ ଚ
ନମସ୍ତୀର୍ଥାୟ ଚ କୂଲ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ ଶଷ୍ପାୟ ଚ ଫେନ୍ୟାୟ ଚ || ୪୨ ||

ନମଃ ସିକତ୍ୟାୟ ଚ ପ୍ରବାହ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ କିଞ୍ଚିଲାୟ ଚ କ୍ଷୟଣାୟ ଚ
ନମଃ କପର୍ଦ୍ଦିନେ ଚ ପୁଲସ୍ତୟେ ଚ ନମ ଇରିଣ୍ୟାୟ ଚ ପ୍ରପଥ୍ୟାୟ ଚ || ୪୩ ||

ନମୋ ବ୍ରଜ୍ୟାୟ ଚ ଗୋଷ୍ଠ୍ୟାୟ ଚ ନମସ୍ତଲ୍ଲ୍ୟାୟ ଚ ଗେହ୍ୟାୟ ଚ
ନମୋ ହୃଦୟାୟ ଚ ନିବେଷ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ କାଟ୍ୟାୟ ଚ ଗହ୍ବରେଷ୍ୟାୟ ଚ || ୪୪ ||

ନମଃ ଶୁଷ୍କ୍ୟାୟ ଚ ହରିତ୍ୟାୟ ଚ ନମଃ ପାଞ୍ଚସବ୍ୟାୟ ଚ ରଜସ୍ୟାୟ ଚ
ନମୋ ଲୋପ୍ୟାୟ ଚୋଲପ୍ୟାୟ ଚ ନମ ଉର୍ବ୍ୟାୟ ଚ ସୂର୍ବ୍ୟାୟ ଚ || ୪୫ ||

ନମଃ ପର୍ଣ୍ଣାୟ ଚ ପର୍ଣ୍ଣଶଦାୟ ଚ ନମ ଉଦ୍ଭୁରମାଣାୟ ଚାଭିନ୍ନତେ ଚ ନମ ଆଖିଦତେ ଚ
ପ୍ରଖିଦତେ ଚ ନମ ଇଷ୍ଟକୃଦ୍-ଭ୍ୟା ଧନ୍ୱଷ୍ଟକୃଦ୍-ଭ୍ୟା ବୋ ନମୋ ନମୋ ବଃ କିରିକେଭ୍ୟା
ଦେବାନାଃ ହୃଦୟେଭ୍ୟା ନମୋ ବିଚିନ୍ତୁକ୍ଷେଭ୍ୟା ନମୋ ବିକ୍ଷିଣକ୍ଷେଭ୍ୟା ନମ ଆନିର୍ହତେଭ୍ୟଃ
|| ୪୬ ||

ଦ୍ରାପେ ଅନ୍ଧସୟତେ ଦରିଦ୍ର ନୀଲଲୋହିତ ।
ଆସାଂ ପ୍ରଜାନାମେଷାଂ ପଶୁନାଂ ମା ଭେର୍ମା ରୋତ୍-ମୋ ଚ ନଃ କିଂଚନାମମତ୍ || ୪୭ ||

ଇମା ରୁଦ୍ରାୟ ଡବସେ କପର୍ଦ୍ଦିନେ କ୍ଷୟଦ୍ବୀରାୟ ପ୍ର ଭରାମହେ ମତୀଃ ।
ୟଥା ଶମସଦ୍ ଦ୍ବିପଦେ ଚତୁଷ୍ପଦେ ବିଶ୍ବଂ ପୁଷ୍ଟଂ ଗ୍ରାମେ ଅସ୍ଥିନ୍ନନାତୁରମ୍ ॥ ୪୮ ॥

ୟା ତେ ରୁଦ୍ର ଶିବା ତନୁଃ ଶିବା ବିଶ୍ବାହା ଭେଷଜୀ ।
ଶିବା ରୁତସ୍ୟ ଭେଷଜୀ ତୟା ନୋ ମୃତ ଜୀବସେ ॥ ୪୯ ॥

ପରି ନୋ ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ହେତିର୍ବୃଣକ୍ଷୁ ପରି ଦ୍ବେଷସ୍ୟ ଦୁର୍ମତିରଘାୟୋଃ ।
ଅବ ସ୍ଥିରା ମଘବଦ୍-ଭ୍ୟସ୍ତୁଷ୍ପ ମୀଢ୍ବସ୍ତୋକାୟ ତନୟାୟ ମୃତ ॥ ୫୦ ॥

ମୀଢ୍ବସ୍ତମ ଶିବତମ ଶିବୋ ନଃ ସୁମନା ଭବ ।
ପରମେ ବୃକ୍ଷ ଆୟୁଧଂ ନିଧାୟ କୃତ୍ତିଂ ବସାନ ଆ ଚର ପିନାକଂ ବିଭ୍ରଦା ଗହି ॥ ୫୧ ॥

ବିକିରିତ୍ର ବିଲୋହିତ ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ଭଗବଃ ।
ୟସ୍ତେ ସହସ୍ରଞ୍ଚ ହେତୟୋଽନ୍ୟମସ୍ମନ୍ନି ବପନ୍ତୁ ତାଃ ॥ ୫୨ ॥

ସହସ୍ରାଣି ସହସ୍ରଶୋ ବାହ୍ମୋସ୍ତବ ହେତୟଃ ।
ତାସାମୀଶାନୋ ଭଗବଃ ପରାଚୀନା ମୁଖା କୃପି ॥ ୫୩ ॥

ଅସଂଖ୍ୟାତା ସହସ୍ରାଣି ଯେ ରୁଦ୍ରା ଅପି ଭୂମ୍ୟାମ୍ ।
ତେଷାଞ୍ଚ ସହସ୍ରୟୋଜନେଽବ ଧନ୍ଦାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୪ ॥

ଅସ୍ଥିନ୍ ମହତ୍ୟର୍ଣ୍ଣବେ ଶ୍ଚକ୍ତିରିକ୍ଷେ ଭବା ଅପି ।
ତେଷାଞ୍ଚ ସହସ୍ରୟୋଜନେଽବ ଧନ୍ଦାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୫ ॥

ନୀଲଗ୍ରୀବାଃ ଶିତିକଣ୍ଠା ଦିବଞ୍ଚ ରୁଦ୍ରା ଉପଗ୍ରିତାଃ ।
ତେଷାଞ୍ଚ ସହସ୍ରୟୋଜନେଽବ ଧନ୍ଦାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୬ ॥

ନୀଲଗ୍ରୀବାଃ ଶିତିକଣ୍ଠାଃ ଶର୍ବା ଅଧଃ କ୍ଷମାଚରାଃ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୭ ॥

ୟେ ବୃକ୍ଷେଷୁ ଶଷ୍ପିଞ୍ଜରା ନୀଲଗ୍ରୀବା ବିଲୋହିତାଃ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୮ ॥

ୟେ ଭୂତାନାମପିପତୟୋ ବିଶିଖାସଃ କପର୍ଦ୍ଦିନଃ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୫୯ ॥

ୟେ ପଥାଂ ପଥିରକ୍ଷୟ ଐଲବୃଦା ଆୟୁର୍ଯୁଧଃ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୬୦ ॥

ୟେ ତୀର୍ଥାନି ପ୍ରଚରନ୍ତି ସୃକାହସ୍ତା ନିଷଙ୍ଗିଣଃ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୬୧ ॥

ୟେନ୍ଦ୍ରେଷୁ ବିବିଧ୍ୟନ୍ତି ପାତ୍ରେଷୁ ପିବତୋ ଜନାନ୍ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୬୨ ॥

ୟ ଏତାବନ୍ତଶ୍ଚ ଭୂୟଃସଶ୍ଚ ଦିଶୋ ରୁଦ୍ରା ବିତସ୍ଥିରେ ।
ତେଷାଃ ସହସ୍ରଯୋଜନେଽବ ଧନ୍ୱାନି ତନ୍ନସି ॥ ୬୩ ॥

ନମୋଽସ୍ତୁ ରୁଦ୍ରେଭ୍ୟୋ ଯେ ଦିବି ଯେଷାଂ ବର୍ଷମିଷବଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ଦଶ ପ୍ରାଚୀର୍ଦଶ ଦକ୍ଷିଣା ଦଶ ପ୍ରତୀଚୀର୍ଦଶୋଦୀଚୀର୍ଦଶୋର୍ଧ୍ୱାଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ତେ ନୋଽବନ୍ତୁ ତେ ନୋ ମୃତୟନ୍ତୁ ତେ ଯଂ ଦ୍ୱିଷ୍ଣୋ
ୟଶ୍ଚ ନୋ ଦୈଷ୍ଟି ତମେଷାଂ ଜନ୍ମେ ଦଧ୍ନଃ ॥ ୬୪ ॥

ନମୋଽସ୍ତୁ ରୁଦ୍ରେଭ୍ୟୋ ଯୋଃତ୍ତରିକ୍ଷେ ଯୋଷାଂ ବାତ ଇଷବଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ଦଶ ପ୍ରାଚୀର୍ଦଶ ଦକ୍ଷିଣା ଦଶ ପ୍ରତୀଚୀର୍ଦଶୋଦୀଚୀର୍ଦଶୋର୍ଯ୍ୟାଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ତେ ନୋଽବନ୍ତୁ ତେ ନୋ ମୃତୟନ୍ତୁ ତେ ଯଂ
ଦ୍ଵିଷ୍ଣୋ ଯୁଷ୍ମନ୍ତ ନୋ ଦୈଷ୍ଠି ତମେଷାଂ ଜନ୍ମେ ଦଧୁଃ ॥ ୬୫ ॥

ନମୋଽସ୍ତୁ ରୁଦ୍ରେଭ୍ୟୋ ଯୋ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଯୋଷାମନୁମିଷବଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ଦଶ ପ୍ରାଚୀର୍ଦଶ ଦକ୍ଷିଣା ଦଶ ପ୍ରତୀଚୀର୍ଦଶୋଦୀଚୀର୍ଦଶୋର୍ଯ୍ୟାଃ ।
ତେଭ୍ୟୋ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ତେ ନୋଽବନ୍ତୁ ତେ ନୋ ମୃତୟନ୍ତୁ ତେ ଯଂ
ଦ୍ଵିଷ୍ଣୋ ଯୁଷ୍ମନ୍ତ ନୋ ଦୈଷ୍ଠି ତମେଷାଂ ଜନ୍ମେ ଦଧୁଃ ॥ ୬୬ ॥

ଋଷି, ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିବରଣୀ

॥ ଋଷିଃ ॥

୧-୧୪ - ପରମେଷ୍ଠୀ ପ୍ରଜାପତିଃ ଅଥବା ଦେବାଃ ପ୍ରଜାପତିଃ । ୧୫-୬୭ - କୁରୁଃ ॥

॥ ଦେବତା ॥

୧-୧୭, ୪୭-୫୩ - ଏକ ରୁଦ୍ରଃ । ୧୭-୪୫, ୫୪-୬୭ - ବହୁବୋ ରୁଦ୍ରଃ । ୪୭ - ବହୁବୋ ରୁଦ୍ର,
ଅଗ୍ନିଃ, ବାୟୁଃ, ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ॥

॥ ଛନ୍ଦ ॥

୧ - ଆର୍ଷୀ ଗାୟତ୍ରୀ । ୨ - ଆର୍ଷୀ ସ୍ୱରାଟ୍ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୩, ୫୪, ୬୨ - ବିରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୪, ୮, ୧୨-୧୩, ୫୩, ୫୬-୫୮, ୬୦-୬୨ - ନିରୁତ୍ ଆର୍ଷୀ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୫, ୪୭ - ଭୃଗିକ୍ ଆର୍ଷୀ ବୃହତୀ । ୬ - ନିରୁତ୍ ଆର୍ଷୀ ପଂକ୍ତି । ୭ - ବିରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ପଂକ୍ତି । ୯, ୫୫ - ଭୃଗିକ୍ ଆର୍ଷୀ ଉଷ୍ଠିକ୍ । ୧୦, ୬୩ - ଭୃଗିକ୍ ଆର୍ଷୀ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୧୧ - ନିରୁତ୍ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୧୪ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ଉଷ୍ଠିକ୍ । ୧୫-୧୬ - ନିରୁତ୍ ଆର୍ଷୀ ଜଗତୀ । ୧୭, ୨୧ - ନିରୁତ୍ ଅତିଧୃତି । ୧୮, ୨୨ - ନିରୁତ୍ ଅଷ୍ଟି । ୧୯ - ବିରାଟ୍ ଅତିଧୃତି । ୨୦ - ଅତିଧୃତି । ୨୩ - ନିରୁତ୍ ଅତିଜଗତୀ । ୨୪ - ଶକ୍ୱରୀ । ୨୫ - ଭୃଗିକ୍ ଶକ୍ୱରୀ । ୨୬, ୨୯ - ଭୃଗିକ୍ ଅତିଜଗତୀ । ୨୭ - ନିରୁତ୍ ଶକ୍ୱରୀ । ୨୮, ୪୮ - ଆର୍ଷୀ ଜଗତୀ । ୩୦ - ବିରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୩୧, ୩୯ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ପଂକ୍ତି । ୩୨, ୩୪-୩୬ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୩୩, ୪୪, ୫୦ - ଆର୍ଷୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୩୭, ୪୨, ୪୫ - ନିରୁତ୍ ଆର୍ଷୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୩୮ - ଭୃଗିକ୍ ଆର୍ଷୀ ପଂକ୍ତି । ୪୦ - ଅତିଶକ୍ୱରୀ । ୪୧ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ବୃହତୀ । ୪୩ - ଜଗତୀ । ୪୬ - ସ୍ୱରାଟ୍ ପ୍ରକୃତି । ୪୯, ୫୨, ୫୯ - ଆର୍ଷୀ ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ । ୫୧ - ନିରୁତ୍ ଆର୍ଷୀ ଯବମଧ୍ୟା ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୬୪ - ନିରୁତ୍ ଧୃତି । ୬୫-୬୬ - ଧୃତି ॥

॥ ଇତି ଷୋଡଶୋଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

